

Genel Merkez

Ref: TR/BU/AÇ-K/

İstanbul, 4 Ağustos 2009

Sayın Kadem EKŞİ
İKİZDERE DERNEĞİ BAŞKANI

Sayın Ekşi,

Derneğiniz tarafından 8 Ağustos tarihinde “**KÜRESELLEŞME SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE TURİZM**” başlığı altında gerçekleştirilecek III. İKİZDERE KURULTAYI'na davetiniz için teşekkürlerimi sunuyorum; ancak katılma imkanı bulamadığım için üzüntülerimi ifade etmek isterim. Bu önemli kurultayınızı onurlandıran seçkin şahsiyetlere, değerli katılımcılara saygılarımı ve faaliyetin en başarılı şekilde gerçekleşmesi yönünde en iyi dileklerimi sunuyorum.

Bu vesile ile Kurultayınızın konusunu teşkil eden “Küreselleşme, Sürdürülebilir Kalkınma ve Karadeniz Turizmine ilişkin bazı görüşlerimi de kısaca ifade etmek istiyorum.

Küreselleşme kavramı, bana 2000'li yıllara girerken çok kullanılarak, adeta moda haline gelen bir sözü çağrıştırıyor. “**Küresel düşün, yerel hareket**” et sözünü... Bu sözün çeşitli şekillerde yorumlanması mümkündür. Ama ben konuya turizm açısından bakarak, bunun, yerel karar süreçleri, ve uygulama eylemlerinde; küresel gelişme perspektiflerini ve olanaklarını değerlendirmek gerektiği şeklinde yorumluyorum.

Bunun, turizm gelişimi süreçlerinde gerçekçi yaklaşımın ve başarının koşulu olduğunu düşünüyorum. Çünkü turizm olayını küresel gerçeklerden ve de özellikle uluslararası turizm ve seyahat pazarı gerçeklerinden ve gelişme perspektiflerinden soyutlayamayız.

Herhangi bir bölgenin ya da yörenin uluslararası turizm gelişim olanaklarının belirlenmesinde; yerel turizm gelişim potansiyeli ile, mevcut ve yaratılabilecek turistik arzın; uluslararası düzeyde, küresel gelişme perspektifleri ve yönlendirilebilir potansiyel pazar talebine göre analizi, değerlendirme ve sentezi sağlıklı bir karar süreci ve fizibilite şartının temelini oluşturur.

Bu açılardan örneğin Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon'u kapsayan Doğu Karadeniz bölgesi turizm gelişimi üzerinde birkaç söz söylemek isterim.

İnanıyorum ki, Doğu Karadeniz'in, doğal kaynak ve değerleri, kültür zenginlikleri; kumsalları, dik yarıları, limanları, kentleri ile kıyılardan, özgün mimarisi, yerleşme deseni ile iç kısımlara, yaylalara, dağlara, yoğun ormanlara uzanan coğrafi çeşitliliği ile dünyanın en güzel ve ilginç bölgelerinden biri ve yüksek bir turizm potansiyeline sahip olduğu konusunda hiç kuşkusuz genel bir mutabakat mevcuttur.

Ancak bu yüksek potansiyele rağmen, Karadeniz'de turizm gelişiminin istenilen düzeyin ve ülke genelinin çok altında olduğu da bir gerçektir.

Bu yüksek potansiyele karşın, iklim koşulları, mevsim karakteristikleri, bölgenin sarp jeomorfolojik yapısı negatif etkileri olan faktörlerdir. Jeomorfolojik yapı alt yapı yatırımları, iklim koşulları ise mevsimsellik konusunda önemli sorunlardır.

Mevcut turizm hareketlerinin büyük ağırlığını iç turizm oluşturuyor. 1990'lı yılların ortalarından itibaren bölgeye yönelik uluslararası turizmde belirgin bir artış gerçekleşmeye başlamış ise de yine de istenilen seviyenin çok altındadır.

Bölge hakkında başta, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı(JICA) arasında yapılan protokol çerçevesinde yaptırılmış olan "Doğu Karadeniz Bölgesinde Turizmin Geliştirilmesine Yönelik Kalkınma Çalışması" olmak üzere, çeşitli raporlar tebligler, araştırma ve çalışmaların oluşturduğu geniş bir birikim mevcuttur.

III. İkizdere Kurultayı çalışmalarının da bu birikime değerli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Söz konusu belgelerin ve birikimin değerlendirilmesi ve bunlardan en geniş ölçüde yararlanılması kanımca büyük önem taşımaktadır.

Doğu Karadeniz özellikleri ile, potansiyeli ile, mevcut ve geliştirilebilecek ürün tipleri ile çok iyi bilinmektedir.

Doğu Karadeniz turizminin, ağırlıklı olarak doğa ve kültür temelinde gelişmesi öngörülmekle beraber, çok çeşitli turizm türlerinin geliştirilmesine uygun bir potansiyelin mevcut olduğu bilinmektedir.

Bu bağlamda, doğa, deniz turizmi, yat turizmi, su sporları, eko turizm, çiftlik turizmi (agro turizm), flora turizmi, foto safari, aktivite turizmi, rafting kanoculuk, kar-kayak turizmi, kültür-kent, kongre, özel ilgi turizmi ve daha birçok turizm ürünleri üretilebilmektedir.

Bütün bu ürünlerden hangilerinin ne ölçüde geliştirilebileceği, hiç kuşkusuz pazar potansiyeli ve fizibilite perspektifinde belirlenebilecek konulardır. Bu açıdan,

- ürün geliştirme ve çeşitlendirme
- pazarlama

konularında, hedef alınabilecek pazar ülkelerden, belirli kriterlere göre seçilecek tur operatörleri ve seyahat acentalarının karar vericilerinin, öngörülerinin, görüşlerinin, değerlendirmelerinin alınması ve onlarla işbirliği gerçekçi sonuçlara ulaşılması açısından üzerinde durulması gereken bir yöntemdir.

Bu gibi bilgi ve görüş değişimi ve işbirliği çalışmalarında, Doğu Karadeniz'in, büyük turların bir bölümü olduğu programların yanısıra, başlıbaşına varış noktası veya alanı olma imkanlarının da pazar perspektifinde ele alınması kanımca önemli bir konudur. Çünkü bölgenin, aynı zamanda varış alanı olması, turistlerin kalış sürelerinin uzaması, harcamalarının ve yöresel ekonomilere katkılarının maksimize edilebilmesi açısından önemlidir.

Bu noktada, Doğu Karadeniz'e özellikle belirli pazar ülkelerden ileri amaç ve hedefler doğrultusunda artan sayılarda turist çekme yönünde çaba gösterirken, halen büyük ağırlık taşıyan iç turizmin geliştirilmesine de önem veren bir stratejinin uygulanması gerektiğini de vurgulamak isterim.

Diğer önemli nokta da şudur: Doğu Karadeniz turizminin ağırlıklı olarak doğa ve kültür temelindeki gelişme perspektifi nedeni ile, **“sürdürülebilir turizm gelişimi”** konsept ve ilkelerinin tavizsiz uygulanması, başarının olmazsa olmaz koşuludur.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, Dünya Turizm ve Seyahat Konseyi ve Yeryüzü Konseyi'nin işbirliği ile hazırlanan ve **“Agenda21”**i turizm sektörüne uyarlayan belgeye göre sürdürülebilir turizm gelişimi, bir

tarafından bugünün turistlerinin ihtiyaçlarını karşılarken, öte yandan turist konuk eden bölgenin gelecekteki gelişme olanaklarını korur ve geliştirir. Sürdürülebilir turizm gelişimi, kaynakların ekonomik, sosyal, estetik ihtiyaçlarının karşılanması;

- Kültürel değerlerin korunması,
- Ekolojik sürecin devamını,
- Biyolojik çeşitliliğin korunmasını,
- Yaşam destek sistemlerinin devamını sağlayacak şekilde yönetimini gerektirir.

Sürdürülebilir turizm ürün ve faaliyetleri; yerel çevre, toplum ve kültürlerle uyum içinde olmalıdır. Öyle ki çevre, toplum ve özgün kültür değerleri ve kültürel yaşam bundan zarar görmemelidir, aksine yararlanmalıdır. Bu yaklaşım Doğu Karadeniz turizminin geliştirilmesinde özel bir önem taşımaktadır. Böyle bir gelişimin sağlanması için; tüm sektörleri kapsayan çok yönlü planlama, plan uygulaması, uygulamanın kontrolü, kırsal ve kentsel alan yönetimi ve işletme yönetimleri yaşamsal önem taşır.

Üzülerek ifade etmek mecburiyetindeyim ki, Doğu Karadeniz’de de, sürdürülebilir gelişim konseptine aykırı, doğayı tahrip eden, koruma kullanma dengesini, kentlerin özgün yapısını, dokularını, peyzaj güzelliklerini, kısaca turizmin temelini oluşturan değerleri bozan, pek çok uygulama örnekleri mevcuttur. Bunlar, yaylalara kadar uzanmıştır.

Karadeniz turizminin başarısının ve geleceğinin temelini oluşturan sürdürülebilir gelişim kavram ve ilkelerine aykırı hiçbir değişime izin verilmemesi; Karadeniz’i Karadeniz yapan olağanüstü güzellikteki değerleri korumak için her çabanın gösterilmesi şarttır.

Küreselleşen dünyada çevre kalitesi, turistler açısından tatil yeri veya seyahat destinasyonu seçiminde en önemli kriter durumuna gelmiştir.

Çevre Karadeniz turizminin geleceğidir.

Çevre ve sürdürülebilir bir gelişimin sağlanması için hiçbir özveriden kaçınmamak turizm gelişimi açısından ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluğumuzun gereğidir.

Sözlerime son verirken Karadeniz turizminin, sahip olduğu potansiyelle sürdürülebilir gelişim, konsept ve ilkeleri doğrultusunda

en ileri amaç ve hedeflere ulaşabilecek kapasitede olduğu inancımı ifade ederek, III. İkizdere Kurultayı'nın başarılı Şekilde gerçekleşmesi için en iyi dileklerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

**TÜRKİYE SEYAHAT ACENTALARI BİRLİĞİ
(TÜRSAB)**

**Başaran ULUSOY
Bařkan**